

«Ikke mitt når det er blendahvitt!»

Et prosjekt om mangfold og inkludering

27. Januar 2019

Oslo kommune

*Oslo Extra Large – en by for alle

Norges
Handikapforbund

NORGES
HANDIKAPFORBUNDS
UNGDOM

Hvem er jeg?

- Sadia Jabeen Iqbal, 32 år gammel, født og oppvokst i Norge
- Oppvokst i Groruddalen, bor nå på Skøyen
- Fikk polio på reise til Pakistan som 10.mnd. gammel, fordi jeg ikke hadde fått poliovaksine
- Prosjektleder for «Ikke mitt når det er blendahvitt!» – Et prosjekt om mangfold og inkludering (September 2017 – November 2018)
- Jobber nå som BPA-rådgiver i Prima Assistanse og er selvstendig næringsdrivende

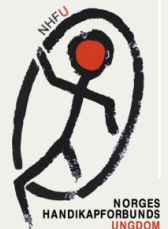
Bakgrunn for prosjektet

- Ønsket å engasjere flere unge med minoritetsbakgrunn og nedsatt funksjonsevne til organisasjonsarbeid – vi ønsket et mangfoldig NHFU og NHF
- Viktig premiss at unge funksjonshemmede med minoritetsbakgrunn ikke er en ensartet gruppe – mangfoldet er stort
- Det er svært begrenset kunnskap om levekårene og livssituasjonen
- Denne gruppen står overfor ekstra store utfordringer fordi de tilhører to eller flere minoriteter *fordi di er minoriteter både som innvandrere og funksjonshemmede*
- Mer utsatt for diskriminering og utestengelse, mangler fellesskap og støtte
- Ulike kulturelle og religiøse forståelser av funksjonsnedsettelse

Hvordan ble prosjektet gjennomført?

- Finansiert av Oslo Kommune, Enhet for mangfold og integrering
- Startet offisielt 15. september 2017 og sluttet 1. november 2018
- Arbeidsmetode: oppsøkende arbeid, tilgang til private hjem, foreldre med funksjonshemmede barn, ektefeller og funksjonshemmede selv. Lukkede Facebook grupper, feltarbeid, samarbeid med Abloom, Norges Døveforbunds Ungdom, Blindeforbundets ungdom, nettverksbygging, debatt og innlegg
- Målgruppe: Pakistan, India, Afghanistan, Irak, Syria, Marokko, Etiopia, Eritrea, Somalia, Kosovo, Albania, Chile, Peru, Thailand, Vietnam
- Opprettet Mino-crewet i NHFU
- Rekruttert og engasjert minofunkiser i ulike styrer og utvalg i NHFU
- Temakvelder, stands, debatter, innlegg og mangfoldsfest 30. juni 2018

Mino-crewet i NHFU

Visste du at?

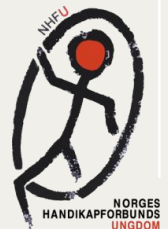
- Levekårstudier viser at personer med nedsatt funksjonsevne kommer dårligere ut enn den forøvrigte befolkningen på en rekke sentrale levekårsområder som fritid, arbeid, utdanning, møte med helsevesenet.
- Funksjonshemmede med innvandrerbakgrunn tilhører to minoriteter, både funksjonshemmede og minoritetsbakgrunn. Dette gjør de ekstra sårbare for diskriminering og utestengelse
- At det fortsatt er et tabu og en skam å være funksjonshemmet blant innvandrere. Man blir ikke sett på som likeverdig i sitt eget miljø, og blir for eksempel fratatt muligheten til å være sosial med andre barn/ungdom
- Barn og ungdommer med minoritetsbakgrunn og funksjonsnedsettelse er mer utsatt for sosial kontroll som igjen fører til lav deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter, og høyere sannsynlighet for psykiske plager og lavere selvtillit

Levekår

Språk barrierer:

- Språkvansker – norsk og **søknadsnorsk**
- Regler og krav i hjelpeapparatet er for vanskelig å forstå. Det gjør at de ofte får avslag eller går glipp av hjelpemidler de har krav på og trenger.
- Få med innvandrerbakgrunn melder seg inn i interesseorganisasjoner. Årsakene kan være at det ikke er tilrettelagt med tanke på språk, kultur eller mangfold. «Det blir for majoriteten ikke for minoriteteten = for «hvitt»

«Min familie har vært de nærmeste for meg, og de har hjulpet meg masse. Jeg har hele tiden tenkt at jeg var avhengig av hjelp fra andre, og det har gjort at jeg ikke spør om så mye. I møte med leger og NAV har jeg bare hørt andre ta avgjørelser for meg. Etter møtene tenker jeg ofte på hvorfor er det ingen som ønsker å høre på meg? Det er mange avgjørelser som blir tatt uten at jeg har forstått innholdet i eller vært med på å ta.» - Gutt, 23 år.

Levekår

Retten til fritid og meningsfylt liv:

- I vanskelige situasjoner hvor det har vært vold, diskriminering eller misbruk, opplever de ofte å ikke bli tatt seriøst av for eksempel hjelpeapparatet og organisasjoner.
- Fritid – mangel på tilgang til fritid med andre ungdommer
- Vanskelig for å benytte seg av hjelpemidler – henger med aksept egen funksjonsnedsettelse
- Mangler forbilder

«Gjennom barndommen har jeg blitt fortalt at jeg ikke kan leke med mine søsken og andre barn fordi jeg ville ha skadet meg, og det ville blitt mye jobb for mine foreldre. Derfor satt jeg ofte på rommet mitt og gjorde lekser eller hørte musikk eller på internett. Det var sånn jeg ble glad i skolen.» - Jente, 16 år

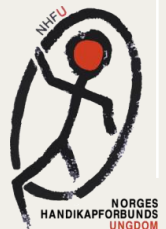
Levekår

Arbeid og utdanning

- I arbeidslivet opplever noen å bli **en trippel-minoritet** enten på grunn av deres kjønn, deres religiøse bakgrunn eller deres seksualidentitet. Mange blir diskriminert og utestengt!
- Veldig mange funksjonshemmede med innvandrerbakgrunn mangler tilgang til utdanning og et meningsfylt arbeid.

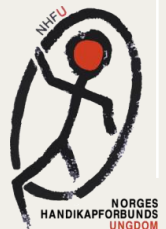

«På et av ansvarsgruppemøtene som jeg hadde på min videregående skole, diskuterte vi trivsel, tilrettelegging på skolen og skolevei, og hvordan det gikk med fagene osv. Under møtet ble jeg fortalt av en av skolens ansatte, at jenter fra mitt land pleide jo ikke å gå på skole så lenge fordi de giftet seg tidlig, og at jeg kunne gjøre det samme og slippe å gå på skole. Jeg følte meg dårlig behandlet fordi jeg ønsket å gå på skole og få meg jobb, men følte at jeg ikke ble hørt på ansvarsmøtene med skolen. Ingen stod opp for meg, og min mor som ikke snakket så bra norsk var under inntrykk av at hva skolen sier er alltid riktig.» Jente, 17 år

Dobbeltminoritet – funksjonshemmet og ekskludert i eget miljø

- Dobbeltminoritet kommer til uttrykk i det private liv
- Synet på den funksjonshemmede – skiller seg fra det norske synet
- Inkludering og ekskludering – religion, tradisjon, stolthet
- I disse miljøene blir ikke dette satt ord på slik jeg prøver å gjøre – signalene de gir – vært hjemme hos mange – gir spesiell innsikt
- Bevisstheten rundt det å ha ekstra store utfordringer

Erfaringer fra prosjektperioden

- Møtt flere ungdommer som har det vanskelig, og mange ressurssterke som har blitt aktive
- Det er større problemer der ute enn hva vi vet om
- Jeg har fått innblikk i et lukket samfunn
- Mistanker har blitt bekreftet gjennom felt- og oppsøkende arbeid – fått informasjon rett fra kjernen
- Kulturelle forskjeller
- Lite kunnskap både i tjenesteapparatet og blant foreldre

Aktiviteter

På plass på Stolthetsparaden! 😊😊😊
#stoltsterkogsynlig

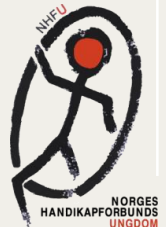
Hva kan vi gjøre?

- Er vi en organisasjon for alle?
- Representerer vi alle sine stemmer?
- Er vi inkluderende i måten vi rekrutterer, arbeider, setter sammen team, arbeidsgrupper, styrer, råd og utvalg, prioriterer hva som er viktig og aktuelt?
- Gir vi sjanse til de som ikke skriker høyest? Er det rom for ulike erfaringer?
- Det er de små tingene vi må legge merke til for å bli mer inkluderende: eks. Språkbarrierer, mat, drikke, støtte ved behov, heie på hverandre, tørre å løfte ny tematikk

Hvordan gjør vi det?

- Rekrutter flere - vi trenger flere forbilder og endringsagenter med minoritetsbakgrunn og mangfoldskompetanse!
- Mangel på dybde- og mangfoldskompetanse for hvordan man inkluderer minoritetsgrupper i de ulike organisasjonene
- Organisasjonene må begynne å dedikere stillinger i stabene for å jobbe med dette feltet.
- La de det gjelder være i sentrum for hvordan de ønsker å jobbe for mangfold og inkludering – sats på ungdommen!
- Bli kvitt fordommene, tenk nytt!

Gå ut av komfortsonen...

- Vi må tørre og ta tak i ting, og slutte å være redd for å trække på andres tær!
- Mangfoldsatsning gir ny kunnskap og nye perspektiver for hvordan man kan møte nye problemstillinger. Bidrar til å avdekke problemområder og utarbeide tiltak slik at alle kan inkluderes og delta i samfunnet
- Møt og vær der barn og ungdommen er, arrangementer og aktiviteter bør foregå i lokalmiljøene slik at alle får deltatt uansett alder, funksjonsevne og bakgrunn

Kommet et godt stykke, men fortsatt en lang vei å gå...

- Løfte funksjonshemmedes status – veien til et mer inkluderende og bærekraftig samfunn
- Funksjonsnedsettelse rammer ikke kun enkelte grupper, men kan ramme alle uansett tilhørighet. Vi må derfor stå sterkere sammen, støtte hverandre og ikke godta urett! Det er essensielt å ikke tillate at diskrimineringen får frie tøyler!
- Endre fokuset og legg ansvaret der det tilhører! Det er samfunnsskapte barrierer som er med på bidra til at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir diskriminert og utestengt. Det er alt fra fysisk tilgjengelighet, til holdninger i samfunnet ovenfor personer med funksjonshemning

Anbefalinger

- Styrk minoritetsforeldrenes kunnskap om funksjonshemming – bare kunnskap kan bryte tabuer og endre holdninger
- Samarbeid med NAV om hvordan de kan bedre bistå familier med nedsatt funksjonsevne - forenkle søknadsprosesser ved bruk av enklere språk
- Samarbeid med skoler – legge til aktiviteter som angår barn og unge på skolens arenaer slik som hjelpemiddelmesser etc. Og løft lærerne og helsearbeidernes kunnskap i møte med flerkulturelle elever med funksjonsnedsettelse, slik at barn og unge får riktig hjelp tidligst mulig
- Samarbeid med Mental Helse – løfter disse dagene den psykiske helsen til minoritetsungdom, og her bør også organisasjonene på banen for å løfte frem sine perspektiver – alle har en psykisk helse!

Anbefalinger forts.

- Samarbeid med Oslo Kommune om å rekruttere og ansette flere personer med nedsatt funksjonsevne, og også større fokus på inkluderingstiltak for barn og unge med funksjonsnedsettelse
- Samarbeid på tvers - flere hoder tenker bedre! SAFO eller Norges Handikapforbund kan legge til rette for enda tettere samarbeid på prosjekter om mangfold og inkludering
- Behov for spesifikke tiltak på områder identitet, selvaksept og livskvalitet, vold og misbruk, rettigheter og fritid, sosial kontroll.

Hva ønsker jeg å oppnå?

- Mer kunnskap om det å være en dobbeltminoritet, levekår, økonomi, utdannelse, fysisk og psykisk helse
- Mer forskning om hvordan frafall i skolen og fritidsmuligheter, forståelse av funksjonshemming sett opp mot hvilke etnisk arv og kultur man har i bagasjen
- Politiske tiltak og ikke barnevern—inngrep
- Styrke pårørendes rolle (foreldre, søsken osv.)
- Bygge bro mellom minoritetsfunksisene og majoritetsfunksisene
- Gi tilgang til det arbeidet organisasjonene gjør
- Integrering av minoritetsfunksiser bør være inkluderingspolitikk

10 BUD FOR Å VÆRE EN ORGANISASJON FOR ALLE!

#ikke mitt når det er blenda hvitt

1 Husk: Ingenting om oss, uten oss: Snakk med aktuelle personer/organisasjoner og lytt til deres råd.

2 Ved utarbeidelse av illustrasjonsbilder/ brosjyrer/nettsaker – ikke vær blenda hvite.

3 Er det noe ved våre arrangementer/væremåte som kan være ekskluderende. Eks: Mat, lokaler, tidspunkt, sted, språk, alkohol, interne holdninger.

4 Gjenspeiler våre debattmøter/ foredragsholdere/ kursarrangører et mangfold i befolkningen? #allwhitepanel

5 Vær der folk er – Eks: Bibliotek/skoler/ fritidsklubber/ bydelshus/helsestasjon.

6 Ved nyansettelser – tenk mangfold, vi skal gjenspeile befolkningen.

7 Bruk tid på nye – bli kjent med dem som personer og ikke representanter for en gruppe.

8 Være synlige: Vi må stå på stand, skrive leserinnlegg, være synlige på aktuelle arenaer.

9 Ved valg av nye styrer og utvalg prioriter mangfold, jobb aktivt med å oppfordre personer med ulike erfaringer til å stille.

10 Kall en spade en for spade – ikke bruk kronglete organisasjonspråk.

For å skape et mangfoldig samfunn må vi begynne med oss selv.

Kilder

- Kittelsaa, A., & Berg, B. (2014). [Interesseorganisasjoner for utviklingshemmede – også for innvandrere?](#)(NTNU Rapport, 2014). Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Frivillighet Norge. (2016). http://www.frivillighetnorge.no/filestore/Dokumenter/Inkluderings/Workshophefte_leselist.pdf

#ikkemittnårdeterblendahvitt #sammenomennytid

Takk for oppmerksomheten!

Sadia Jabeen Iqbal

Prosjektleder «Ikke mitt når det er blendahvitt!»

E-post: sadia.j.iqbal@gmail.com

Mobil: 482 41 594

